

NELJÄ NURKKA

Tavoitteet:

- Ymmärtää yhdenvertaisuuden tärkeys ja oma rooli sen edistämisessä
- Tunnistaa syrjinnän eri muotoja ja herättää keskustelua
- Vahvistaa itsetuntemusta ja kehittää vuorovaikutustaitoja, oppia arvostamaan muita ja heidän mielipiteitään.

Kesto: 20–30 min

Ryhmäkoko: 10+, sopii isommillekin oppilasryhmille

Tarvikkeet:

- Neljä A4-kokoista paperia, joista yhdessä lukee ”täysin samaa mieltä”, toisessa ”melko samaa mieltä”, kolmannessa ”melko eri mieltä” ja neljännessä ”täysin eri mieltä”. Aseta yksi paperi kuhunkin tilan neljään nurkkaan.
- Harjoitus on hyvä toteuttaa tilassa, jossa voi liikkua vapaasti.

Tehtävän kulku:

Kerro, että jokainen luokan nurkka vastaa mielipidettä väitteestä. Ensimmäinen nurkka vastaa mielipidettä ”täysin samaa mieltä”, toinen ”melko samaa mieltä”, kolmas ”melko eri mieltä” ja neljäs ”täysin eri mieltä”.

Lue alla olevat väittämät ääneen yksi kerrallaan. Kukin oppilas menee seisomaan siihen nurkkaan, joka vastaa parhaiten hänen mielipidettään. Kunkin väittämän jälkeen saman nurkan valinneet keskustelevat hetken keskenään siitä, miksi he valitsivat juuri kyseisen nurkan.

Perusteluista keskustellaan tämän jälkeen yhdessä. Kysy eri nurkissa seisovilta oppilailta, miksi he ovat valinneet kyseisen nurkan. Oppilaat voivat vaihtaa nurkkaa toisten perusteluja kuultuaan, jos jokin muu vaihtoehto tuntuu tarkemmin ajateltuna sopivammalta.

Korosta, että oikeita tai väriä vastauksia ei ole ja kaikki mielipiteet ovat arvokkaita. Pyri pitämään keskustelu syrjinnästä yleisellä tasolla. Jos jollain nuorella on tarve käsitellä kokemaansa syrjintää tai häirintää yksityiskohtaisemmin, ei sen tulisi tapahtua luokan kuullen. Tällöin on hyvä ehdottaa, että opettaja jatkaa hänen kanssaan keskustelua tunnin jälkeen. Älä painosta ketään kertomaan omaa mielipidettään ääneen, mutta kannusta ja rohkaise oppilaita jakamaan ajatuksiaan.

Keskustelkaa lopuksi yhdessä:

- Millaisia tunteita harjoitus herätti?
- Olivatko valinnat vaikeita? Miksi?
- Perustuivatko keskustelussa käytetyt argumentit tosiasioihin vai tunteisiin?
- Kummanlaiset argumentit tehosivat paremmin?

Väittämät:

- Suomessa naisten ja miesten välinen tasa-arvo on jo saavutettu.
 - On ammatteja, jotka sopivat vain miehille tai vain naisille.
 - Koulussa tyttöjä ja poikia kohdellaan eri tavoin.
 - On hyvä, että tytöille ja pojille on omat liikuntatuntinsa.
 - Samaa sukupuolta olevilla pareilla pitäisi olla oikeus adoptoida lapsi.
 - Koulussa ei pitäisi olla erikseen tyttöjen ja poikien vessoja.
-
- Suomessa jokaisella nuorella on yhtä hyvät mahdollisuudet kouluttautua ja menestyä elämässä.
 - On väistämätöntä, että Suomessa on rikkaita ja köyhiä.
 - Köyhyys on ihmisen omaa syytä.
 - Toisella asteella oppimateriaalin pitäisi olla ilmaista.
-
- Meidän koulussa jokainen saa olla oma itsensä.
 - Olen nähnyt tai kuullut, että jotakuta on syrjitty tai kiusattu.
 - Vaatii rohkeutta puuttua kiusaamiseen ja syrjintään.
 - Ryhmän ulkopuolelle jättäminen on pahempaa kiusaamista kuin nimittely.
 - Toista voi syrjiä vahingossa, huomaamattaan.
 - Minä voin vaikuttaa koulun ilmapiiriin.
 - Meidän koulussa oppilaat ja opettajat toimivat reilusti toisiaan kohtaan.
 - Haluan vaikuttaa siihen, että maailmasta tulee oikeudenmukaisempi paikka kaikille.